

Efter 10 års filmande – premiär för *Drömprins*

I den bioaktuella dokumentären *Drömprins* tecknas ett ömsint porträtt av Erik, en ung man från Rosengård som länge kämpat med såväl utanförskap som könsdysfori. Som sjuttonåring kom han i kontakt med dokumentärfilmaren **Jessica Nettelbladt** som började följa honom med sin kamera. [I ett tidigare reportage i Socialpolitik](#), och medan filmandet fortfarande pågick, delade Erik med sig av sina tankar om att växa upp och uppfostras som flicka och om känslan av att "känna sig fel". Några år senare kände både Jessica och Erik att alla bitar fanns på plats för den historia som ville låta sig berättas, och den 20 augusti har filmen *Drömprins* svensk biopremiär.

Vad handlar Drömprins om?

Jessica: Filmen skildrar en existentiell resa som går ut på att förstå sig själv och det man varit med om. Att kunna gå vidare i sitt liv och acceptera sig själv som den man är. Erik bär på en stark historia som jag tror många kan känna igen sig i oavsett könstillhörighet. Han har länge kämpat med könsdysfori, men detta är bara en aspekt av hans liv och det finns många andra bitar som är viktiga att lyfta fram. I Eriks liv ryms både kärlek och trauman, och han har intressen, talanger, önskningar och drömmar, precis som alla vi människor.

Erik: Ja, för mig handlar filmen främst om en människa som söker efter sig själv, om meningen med livet och om försoning med det förflutna. Könsdysforin är sekundär, den är inte det viktiga. Det viktiga är människan och dess sökande, och rätten att få vara sig själv.

Vad hoppas ni kunna åstadkomma med filmen?

Jessica: En drivkraft hos mig som dokumentärfilmare, där jag

har min nerv och aktivistanda, är att belysa frågor som gäller orättvisa och utsatthet. Med *Drömprins* vill både jag och Erik öka förståelsen för hur det kan vara att växa upp och leva med könsdysfori, men också öppna för samtal kring identitet, utanförskap och psykisk hälsa. Att förändra kroppen genom hormoner och kirurgi innebär inte automatiskt att allt blir bra, utan det handlar också om att jobba med det psykiska. Det kan exempelvis finnas minnen och erfarenheter som behöver bearbetas.

Drömprins har redan haft en del visningar runt om i världen. Vad har ni fått för respons hittills?

Jessica: Jättefin respons! När jag och Erik varit med på visningar har många stannat kvar efteråt för att prata, dela med sig av sina egna historier eller bara gråta. Filmen har nominerats i tävlan som bästa dokumentär på flera meriterade filmfestivaler, bland annat i Moskva, Mumbai och Madrid. I katolska länder, exempelvis i Polen, har Eriks existentiella sökande och de samtal med nunnor och munkar som skildras i filmen fungerat som dörröppnare för frågor och lyssnande, även från personer som är mer konservativt lagda. Men filmens tema kan också vara känsligt. När den skulle visas i Moskva blev vi av säkerhetsskäl rekommenderade att inte åka dit, istället fick samtalet efter filmen ske via videolänk. Transpersoner är fortfarande en utsatt grupp både i Sverige och utomlands, en grupp som riskerar att utsättas för diskriminering och våld. I vissa länder kan de till och med bli avrättade.

I filmen skildras en längre pilgrimsvandring som du gör Erik. Hur kom det sig att den blev av?

Erik: Jag hade under en lång tid tänkt på att jag ville göra en pilgrimsvandring till Santiago de Compostela men bara lagt det på hyllan och tänkt att någon gång skulle jag göra det. Så en dag efter en intervju tog jag upp idén med Jessica och hon var direkt med på att följa med.

Vad fick du ut av vandringen?

Erik: Att komma bort från allt gjorde det lättare att se saker och ting ur ett annat perspektiv. Jag fick utrymme att rannsaka mig själv och gå igenom olika händelser som har påverkat mig i livet. Till sist kom jag fram till någon form av försoning med mitt förflutna.

Ni har arbetat med filmen i över 10 år. Hur har det varit att filma under så pass lång tid?

Erik: För mig har det varit som att kameran med tiden blev en förlängning av Jessica. När vi träffades så träffades vi som vänner.

Jessica: Att följa Erik under alla dessa år har varit intressant, tiden har sin egen dramaturgi och man lär känna varandra på ett helt annat sätt än om man bara ses några gånger. Under åren vi filmat sker processer som det tar tid att förstå och skilda på djupet. Erik genomgår ju dels en resa med sin kropp som gradvis transformerar, men även en själslig resa som utspelar sig både före, under och i efterdyningarna av den kroppsliga processen.

Hur vet man när det är dags att sluta filma?

Jessica: Som dokumentärfilmare är jag uthållig, en riktig långdistansare. Jag intresserar mig för komplexiteten i att vara människa och tycker om långa arbetsprocesser. Jag tänkte att vi nog skulle hålla på och filma i 15 år eller så, men när Erik berättade att han ville ge sig av på pilgrimsvandringen, vars slutpunkt vid Cap Fisterra också kallas "världens ände", så kände jag i hela kroppen att där finns ett slut. Kommer han fram dit så avslutar vi filmandet där, och så blev det.

Nu är filmen klar och ska upp på bio. Vad händer framöver?

Jessica: Nu börjar en ny resa för både mig och Erik. Dels ska filmen ut på turné och vi kommer att vara med på vissa av visningarna både i Sverige och utomlands vilket är väldigt kul. Och själv har jag en längtan efter att ägna mer tid åt mina andra projekt, att ge mig in i det kreativa skapandet igen efter att så här i sluttampen jobbat mycket med administration och producentskap.

Erik: Jag vill fortsätta utforska mitt konstnärskap. Jag vill skriva en barnbok, jag vill göra animerad film, jag vill jobba med textil, trä, metall, keramik och testa på nytt material.

Text: Linda Weichselbraun

[Läs vår recension](#) av filmen.

I mer än tio år har dokumentärfilmaren Jessica Nettelbladt följt Erik. "För mig har det varit som att kameran med tiden blev en förlängning av Jessica. När vi träffades så träffades vi som vänner", säger Erik.